

FELJEGYZÉS

Készült a Dél-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) hivatalos helyiségében (Pécs, Papnövelde utca 13-15.), 2013. szeptember 12. napján a Pécs környéke szennyezett régióra elkészített Intézkedési Program felülvizsgálata, a Nitrogén-dioxid és 10 µm alatti szálló por (a továbbiakban: PM10) légszennyező anyagok levegőterheltségi határérték túllépése megszüntetése tárgyában.

A megbeszélésen jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint.

A megbeszélésen a TÜKE BUSZ Zrt. nem képviseltette magát. A Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala az UVH/UH/835/1/2013. iktatószámú levelében jelezte, hogy az egyeztető megbeszélésen nem vesz részt, képviselőt a Baranya Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége látja el.

Előzmények:

A Felügyelőség az akkor hatályos *a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról* szóló 21/2001. (II. 14.) Kormányrendelet (továbbiakban: LEVr.) 7. § (7) bekezdésében foglaltak alapján az érintett légszennyezők bevonásával a Pécs környéke szennyezett régió levegőminőségének javítása érdekében intézkedési programot készített 2003. évben. A légszennyezettségi zónákat *a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről* szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet állapította meg. Ennek értelmében a Pécs környéke régió területén Nitrogén-dioxid és PM10 légszennyező anyagok határértéket meghaladó szennyezettségi szintje miatt a kialakult állapot javítása volt szükséges. Az érintett légszennyezők bevonásával a Felügyelőség elkészítette az „Intézkedési Program Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról” című, dokumentációt. Az intézkedési program az alábbi honlap címen érhető el: <http://www.kvvm.hu/index.php?pid=9&sid=47&hid=1078>

A PM10 légszennyező anyagra megállapított levegőminőségi határérték teljesülésére vonatkozó moratóriumi határidő 2005. január 1.-el lejárt, a nitrogén-dioxidra megállapított levegőminőségi határérték teljesülésére vonatkozó moratóriumi határidő 2010. január 1.-el járt le.

A Pécs város területén üzemelő monitoring állomások PM10-re vonatkozó mérési eredményei szerint 2005-2006. években a levegőminőségi követelmények nem teljesültek, vagyis az éves levegőminőségi határértéket meghaladó szennyezettségek alakultak ki, illetve a 24 órás levegőminőségi határértéket meghaladó napok száma éves szinten a megengedett 35 esetszámot meghaladó volt.

Az Európai Parlament és Tanács 2008/50/EK számú új irányelve a környezeti levegő minőségéről és a Tiszta Levegőt Európának program bizonyos feltételek teljesülése esetén lehetőséget adott a tagállamoknak a PM10 levegőminőségi határértékek alkalmazásának kötelezettsége alóli mentességre. Az Európai Unió Bizottsága az egyedi, zónákra vonatkozó kérelmek benyújtási határidejét 2008. október 31-ében határozta meg. A mentességre vonatkozó kérelmeknek olyan új, további intézkedésekkel kiegészített levegőminőségi intézkedési programon kellett alapulnia, amely meggyőzően biztosítja, hogy legkésőbb a mentesség időtartamának lejártakor (2011. június 11.) a környezeti levegő PM10 szennyezettsége határérték alatt tartható. Az érintett légszennyezők bevonásával a Felügyelőség elkészítette az „Intézkedési Program Pécs és környéke zóna levegőminőség javításáról, Pécs város szállópor (PM10) szennyezettsége csökkentése tárgyában” című, dokumentációt. Az intézkedési program az alábbi honlap címen érhető el: <http://www.kvvm.hu/index.php?pid=1&sid=1&hid=2029>

A Pécs város területén működő monitoring állomások 2010 – 2011. évekre vonatkozó mérési eredményei szerint a Pécs, Szabadság úti monitoring állomáson a mért éves átlagos Nitrogén-dioxid és PM10 szennyezettség az éves levegőminőségi határértéket meghaladó volt. A LEVr. helyébe lépő, *a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet* (a továbbiakban: Lr.) 14. § (1) és a 16. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, azon zónákban, ahol *a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet* 1. számú mellékletében megállapított levegőminőségi követelmények nem teljesülnek, az intézkedési terv felülvizsgálatát kell elvégezni.

A feladat végrehajtása, az intézkedési program felülvizsgálatának határidőben történő elkészítése érdekében a Felügyelőség 2013. szeptember 12. napján egyeztető megbeszélést tartott a légszennyezés csökkentése témakörben.

Az egyeztető megbeszélésen elhangzottak rövid összefoglalása:

A Felügyelőség képviselőjének nyilatkozata: A Lr. 10. § (2) bekezdése értelmében a légszennyezettségi agglomerációk és zónák felülvizsgálatára legalább 5 évente kerül sor. Mivel a levegőterheltségi követelmények nem teljesülnek a Nitrogén-dioxidra és a PM10-re az Lr. 1. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően az intézkedési programot felül kell vizsgálni, amelynek be kell mutatnia, hogy milyen módon valósul meg a levegőterheltségi határértékek betartása.

Az intézkedési programot a Felügyelőség a kormányrendelet 14. § (4) bekezdésében foglaltak szerint „*az egészségügyi államigazgatási szerv, a közlekedés tekintetében az érintett útkezelő, vasút üzemeltető nyilatkozata alapján a hatáskörében érintett közlekedési hatóság, valamint a vonalforrás hatásterületével érintett települési önkormányzatok véleményének figyelembevételével, az érintett légszennyezők bevonásával, valamint az érintett nyilvánosság véleményének figyelembevételével készíti el*”.

2010. és 2011. években Nitrogén-dioxid és PM10 légszennyező anyagokra levegőterheltségi határérték túllépés a Pécs, Nagy Lajos király útja – Szabadság utca sarkán üzemelő automata monitoring állomáson történt. A monitoring állomás a Pécs városközponton átmenő 6-os számú főközlekedési út adott szakasza mellett méri a levegő szennyezettségét. A monitoring állomás elhelyezkedése alapján annak mérési eredményeiben elsősorban közlekedés által okozott szennyezettség jelenik meg. A Felügyelőség rendelkezésére álló, Pécs városára vonatkozóan a Telemod Projekt keretében 2009 – 2010. évekre elvégzett lakossági, ipari és közlekedési (<http://telemod.pecs.hu>) emisszió felmérés és azok levegőminőségre gyakorolt hatásainak modellezési eredményei is azt mutatják, hogy az érintett városközponti terület levegőszennyezettségi helyzetét a Nitrogén-dioxid esetében a közúti közlekedés határozza meg, a PM10 esetében a lakossági vegyes tüzelés hatása. A szakirodalmi adatok alapján azonban a diffúz eredetű porkibocsátás (pl. közterületek, közutak) hatása sem elhanyagolható. Az intézkedési terv felülvizsgálatát ennek figyelembe vételével a Rákóczi út, Alsó-Malom utca, Nagy Lajos király utca, József Attila utca K-Ny-i tengelyben, északról a Rákóczi út, délről a Mártírok útja, Kálvin utca, Ipar utcával határolt területre - a Szabadság utat is beleértve - célszerű elkészíteni.

A Felügyelőség képviselője kéri az érintett légszennyezőket (Pannon Hőerőmű Zrt., Pannon-Hő Kft., Tüke Busz Zrt., Pannon Volán Zrt.), hogy a 2003. évben kidolgozott Intézkedési Programban és a 2008. évben elvégzett program felülvizsgálatában foglaltakat is figyelembe véve határozzák meg azokat a rövidtávú (2014 - 2019) fejlesztési terveiket, amelyek az érintett térség Nitrogén-dioxid és PM10 szennyezettség csökkentését eredményezhetik, megadva azok várható teljesítési határidejét, a fejlesztés várható költségeit és forrásait, valamint az esetleges hosszú távú fejlesztési elképzeléseket is. Ezen kívül adják meg az

intézkedési program felülvizsgálatát megelőző időszakban megtett kibocsátás csökkentést eredményező beavatkozásokat. Az érintett útkezelő, vasút üzemeltető (Magyar Közút NZrt., Biokom Kft., MÁV Zrt. EBK Pécs, Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzat) szervezetek a fenti szempontok figyelembe vételével adják meg nyilatkozatukat az intézkedési tervbe foglalható tervezett intézkedéseikről. A Pannon Hőerőmű Zrt. mellett az éppen próbaüzem alatt lévő szalma tüzelésű technológiát üzemeltető Pannon-Hő Kft.-t is érintett légszennyezőnek tekint a Felügyelőség. Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának, tekintettel arra, hogy az önkormányzati útfejlesztések tekintetében kompetens szervezet, kettős szerepkör jut. Egyrészt az Lr. 14. § (4) bekezdése szerint az önkormányzati közútfejlesztések tekintetében nyilatkozatra kötelezett, másrészt az intézkedési programot véleményező szerepköre is van.

Azon fejlesztési tervek esetében, ahol az emisszió csökkentés mértéke korrekt módon meghatározható, becsülhető, kérjük a tervben szerepeltetni.

A légszennyezettség csökkentését célzó fejlesztési terveket, nyilatkozatokat, kiegészítő információkat, legkésőbb **2013. szeptember 30. napjáig** kéri a Felügyelőség képviselője megküldeni postai úton (7602 Pécs, Pf.: 412.), illetve a Felügyelőség központi e-mail címére szerkeszthető elektronikus formában (deldunantuli@zoldhatosag.hu).

Az intézkedési program felülvizsgálatát a közreműködő szervezetek Felügyelőségre benyújtott dokumentumai alapján a Felügyelőség készíti el. A program tervezetét az Lr. 16. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalában és a Vidékfejlesztési Minisztérium honlapján közzé kell tenni 30 napra. A kifüggesztés időszaka alatt a tervezetre, a Felügyelőség megkeresése alapján az érintett önkormányzat, az egészségügyi államigazgatási szerv és az érintett közlekedési hatóságok véleményt adnak, amelyre 15 nap áll rendelkezésre. A véglegesített intézkedési programot 2013. november 30. napjáig kell az Európai Unió Bizottságának felterjeszteni.

A 2011. évben elkészített, Nitrogén-dioxid légszennyezőanyagra vonatkozó felmentési kérelem kapcsán a Nemzeti Közlekedési Hatóság Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatala az UVH/UH/396/1/2011. iktatószámú véleményében foglaltak szerint a MÁV CARGO Zrt.-t javasolta bevonni a nyilatkozattevők körébe.

Az érintett terület légszennyezettségi helyzetének javítására a 6-os számú főközlekedési út forgalma egy részének elterelése jelenthetné a megoldását. Az erre a célra kijelölt Tüskésréti út – Északmezyer dűlő szakasz megépítésére van-e reális lehetőség?

A Pannon Hőerőmű Zrt. és a Pannon-Hő Kft. Pécs Edison utca 1. szám alatti tevékenységei hatásainak együttes kezelése indokolt. A terv készítése kapcsán javasoljuk a diffúz eredetű kibocsátásokra vonatkozó feladatokat is szerepeltetni, továbbá javasoljuk fontolóra venni a szennyezett területen lévő utakon az erőműbe irányuló közúti teherszállítás kizárását.

A Pannon Hőerőmű Zrt. képviselőjének nyilatkozata: A Pannon-Hő Kft. tekintetében rendelkezem nyilatkozattételi meghatalmazással. A közúti teherszállítással kapcsolatos Felügyelőségi észrevétel tekintetében megvizsgáljuk annak megvalósíthatóságát.

A MÁV Zrt. EBK. Területi Szolgáltató Központ Pécs képviselőjének nyilatkozata: A MÁV CARGO Zrt. külföldi tulajdonba kerülése megnehezíti a MÁV-ra vonatkozó egységes emisszió csökkentési javaslatok kidolgozását, de a MÁV CARGO Zrt. bevonását a nyilatkozat megadása tekintetében nem tartja indokoltnak, mivel az érintett vasútvonalakon a szállítási tevékenysége elenyésző.

A Biokom Kft. képviselőinek nyilatkozata: Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatától kifejezetten üzemeltetési feladatokat kaptak, a város önkormányzati úthálózatának fejlesztése tekintetében nem rendelkeznek kompetenciával.

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata képviselőinek nyilatkozata: A 6-os számú főközlekedési út érintett útszakasz forgalmának elterelését a rendezési tervben szereplő Tüskésréti út - Északmegyer dűlő szakasz megépítése biztosítaná, azonban annak megvalósítása a közeljövőben nem várható. Az önkormányzati utak várható fejlesztési terveire vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettségüknek eleget tesznek, az intézkedési program véleményezésében közreműködnek.

Az egyeztető megbeszélésen megjelentek kijelentették, hogy a fentiekben meghatározott feladataiknak eleget tesznek, a megadott határidőre.

kmf.

Az emlékeztetőt összeállította:

Emesz Tibor

szakmai tanácsos

Dél-dunántúli Környezetvédelmi,

Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Elérhetőség:

Telefon: 06-72-567-100

E-mail: deldunantuli@zoldhatosag.hu